

YIL 28 SAYI 98-99 2018/1-2

TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesi tarafından üç ayda bir yayınlanır. Yerel Süreli Yayın
Mimarlar Odası İzmir Şubesi Üyelerine ücretsiz gönderilir.

Yayınlayan

Mimarlar Odası İzmir Şubesi adına;
Yayın Komitesi
Sahibi Halil İbrahim Alpaslan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Nilüfer Çınarlı Mutlu
Yayın Sekreteri Çiçek Ş. Tezer Yıldız
Grafik Tasarım Güler Özsakarya Ertan
Konsept Tasarım Emre Çikinoğlu

Yayın Komitesi

Yenal Akgün
Hümevra Birol Akkurt
H. İbrahim Alpaslan
T. Didem Akyol Altın
Erdal Onur Diktaş
Hikmet Gökmen
Ülkü İnceköse
Emel Kayın
Nezihat Köşklük Kaya
Seçkin Kutucu
Nilüfer Çınarlı Mutlu
Elif Sağlamer
Necdet Ulema
Ali Okan Yılmaz
Ebru Yılmaz
(Soyadına göre alfabetik)

Tarandığı Veritabanları

DAAI - Design and Applied Arts Index

Yayın Yeri

1474 Sokak No: 9 Alsancak İzmir
Tel: (232) 463 66 25 (pbx)
Faks: (232) 463 52 12
egemim@izmimod.org.tr
www.izmimod.org.tr

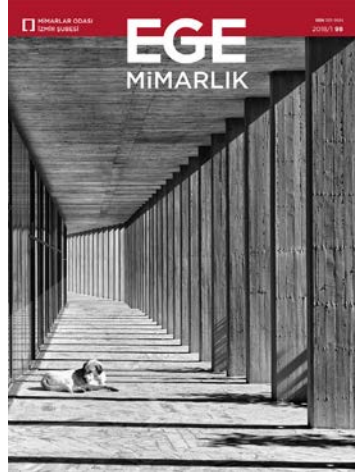
Akhisar Temsilciliği: (0236) 414 86 50
Aydın Temsilciliği: (0256) 213 45 33
Dikili Temsilciliği: (0232) 671 85 02
Kuşadası Temsilciliği: (0256) 612 00 91
Manisa Temsilciliği: (0236) 232 68 07
Nazilli Temsilciliği: (0256) 312 84 83
Ödemiş Temsilciliği: (0232) 545 73 73
Salihli Temsilciliği: (0236) 715 08 23
Turgutlu Temsilciliği: (0236) 312 04 21
Uşak Temsilciliği: (0276) 212 29 57

Baskı

Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mahallesi Soğuksu Caddesi No: 3
34408 Kağıthane / İstanbul
Tel: (212) 294 10 00
www.masmat.com.tr
Tarih: Ekim 2017
Sertifika No: 12055

Yayın Koşulları

- Gönderilecek yazılar 1600 sözcüğü geçmemelidir.
- Görsel malzeme, teknik işlemlere uygun orjinal fotoğraf, dia olabilir (Dijital ortamda iletiliyor ise min. 20 cm. eninde, gerçek 300 dpi çözünürlükte olmalıdır). Çizimler, küçüldüklerinde okunabilir olmalıdır.
- Yazıların her türlü sorumluluğu yazarına aittir.
- Yazı ve fotoğraflar için kaynak gösterilmesi zorunludur.
- Yayın Komitesi'nin kararı yazara yazılı olarak iletilir.

KAPAK **Bergama Kültür Merkezi**
FOTOĞRAF **Emre Arolat Mimarlık Ofisi**

BAŞYAZI ...2**İNGİLİZCE ÖZET ...4****HABERLER ...5****YARIŞMA**

İzmir Karabağlar Belediyesi Uzundere Cemevi Sosyokültürel Merkez Ulusal Mimari Fikir Projesi Yarışması...10

MAKALE

Ela Güngören
Yıkımlar Zincirinde Bir Halka ve Karşıyaka Atatürk, Zübeyde Hanım ve Kadın Hakları Anıtı...16

MAKALE

Hülya Koç
1940-1960 Döneminde İzmir Alsancak'ta Konut Yapı Kooperatifleri ve Konut Sunumu...20

MAKALE

Neriman Yörür, Deren Uysal,
Ayşegül Altınörs Çırak
Selimiye Yerleşmesinde Turizm Eksenli Dönüşümün Kırsal Doku ve Mimari Yapıya Etkileri...24

MAKALE

Emrah Gökaltun
Korunması Gerekli Kültür Mirası Örneği Olarak Datça-Kızılan Yel Değirmenleri...30

SÖYLEŞİ

Ülkü İnceköse, Yenal Akgün
Emre Arolat İle Bergama Kültür Merkezi Üzerine...34

SÖYLEŞİ

Ülkü İnceköse
Bergama Belediye Başkanı Mehmet Gönenç İle BerKM Üzerine ...44

YAYIN TANITIM...48

Değerli Meslektaşlarımız, Mimarlar Odası İzmir Şubesi olarak Genel Kurulumuzu Ocak ayında gerçekleştirdik. Demokratik bir ortama gerçekleşen, mimarlık ve Mimarlar Odası'na dair değerlendirme, eleştiri ve önerilerin paylaşıldığı Genel Kurulumuzun ardından yapılan seçimlerle yeni Yönetim Kurulumuzu ve diğer şube organlarımızı da hep birlikte oluşturduk.

Başarılı ve uzun soluklu kurumların yönetim felsefelerinde deneyimin aktarılması ve gençleşmenin önemli yeri vardır. Bu nedenle yönetim kurulumuzu deneyimli üyelerimizle genç meslektaşlarımızın kombinasyonu ile kurulmuş olmasını meslek odalarının ve sivil toplum örgütlerinin önemli baskı ve kısıtlamalarla karşılaştığı bu dönemde bir motivasyon kaynağı olarak görüyoruz. Gittikçe artan üye sayımızla yaş ortalamamızın hızla düştüğü bir süreçte genç meslektaşlarımızın ve hatta öğrenci üyelerimizin Oda'ya sahip çıkmaları, her kademedeki söz haklarının olması gerekiyor.

Şube gündemimiz her zaman olduğu gibi bu dönemin başında da oldukça yoğun. Bir yandan Şube etkinlik alanımıza giren yerleşimlerimizdeki mimari kimliğin, tarihi, kültürel, doğal değerlerimizin korunması ve sosyal, kültürel, teknik altyapıların geliştirilmesi için çaba sarf ederken bir yandan da meslektaşlarımızın mesleki donanımlarını arttırmaya dönük teknik ve kültürel etkinliklerimize devam ediyoruz. Ayrıca bu dönem her bölge toplantımızı farklı bir temsilcilikte gerçekleştirerek İzmir dışındaki yerleşimlerin sorunlarına da dikkat çekmeyi amaçlamaktayız. Manisa'da gerçekleştirdiğimiz ilk bölge toplantımızda Beyazfil yapısının korunması mücadelesine dikkat çekerken Uşak'da gerçekleştireceğimiz 2. Bölge toplantımızda Murat Dağı'nın maden ocaklarıyla zarar görmemesi için yapılan mücadeleye katkı koymayı amaçlıyoruz.

Mimarlar Odası İzmir Şubesi'nin çitası bizden önceki değerli yöneticilerimiz sayesinde her zaman çok yüksek olmuştur. Bu dönem çitayı daha da yukarıya çekmek en büyük hedefimiz. Mesleğimizin her alanına ve her meslektaş profiline yönelik bu hedeflerimiz arasında ülke çapında mimarlık literatürüne önemli katkıları olan dergimiz EGEMİMARLIK'ı yenilemek ve geliştirmek de var. Bunun için hazırlık çalışmalarımız devam ederken eski formattaki bu son sayımızı yayınlıyoruz. Yeni formatımızda amacımız, hem akademik dünyaya hem de sektörde farklı konumlarda yer alan meslektaşlarımıza hitap edecek, bilimsel makalelerin yanı sıra daha serbest biçimde yazılmış görüşlerin de yer alacağı bir dergi. Türkiye'de akademik açıdan önemli bir kriter olarak tanımlanan indexlerce taranan dergi statümüzü devam ettirirken güncel ve sektöre dair daha genel görüşler, farklı formatlardaki yazınsal üretimler de paylaşılabilir istiyoruz dergimizde.

Bu vesile ile son yayın kurulumuza ve tabii ki EGEMİMARLIK'ın bu günlere gelmesini sağlayan, geçmiş dönemlerde katkı sunan tüm meslektaşlarımıza ve Oda çalışanlarımıza teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla.

YÖNETİM KURULU

ŞUBE'DEN

EGE MİMARLIK'TAN

SAĞDA
Bergama
Kültür Merkezi
FOTOĞRAF
Emre Arolat Mimarlık Ofisi

Bu sayımızda, 2017 sonu ve 2018 başında açıklanan ulusal ve uluslararası yarışmaların sonuçlarına ve ödüllere yer veriyoruz. Ayrıca, "Yarışmalar" bölümümüzde Karabağlar Belediyesi Uzundere Cemevi Sosyokültürel Merkez Ulusal Mimari Fikir Projesi Yarışması'nın ödüllendirilen projelerini bulabilirsiniz. "Kent Gündemi"nde yer verdiğimiz başlıklardan ilki; hem kentin, hem de ülke endüstrisinin tarihinde önemli yeri olan Alsancak Elektrik Fabrikası'nın özelleştirilme kararı üzerine odamızdan yapılan basın açıklaması. Diğer gündem maddeleri, İzmir'deki rant projelerine karşı mücadele eden kurumların birlikte hareket edebilmesi amacıyla kurulan "İzmir'e Sahip Çık Platformu"; İzmir Mimarlık Merkezi'nde gerçekleştirilen "İzmir Elektrik Fabrikası'na Sahip Çıkıyor" paneli ve Mimarlar Odası'nın davacı olduğu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Doğanlar Köyü nazım ve uygulama planlarına ilişkin davadan çıkan iptal kararı.

Makaleler bölümünde, İzmir kent merkezinde farklı bir ölçekte yeniden yapıma süreci devam eden ve büyük çoğunluğu yok edilmiş, izlerine rastlanan iki yapı üzerine çalışmalara yer veriyoruz. Çalışmalardan ilki, Ela Güngören'in, tasarımcılarından biri olan Erkal Güngören'in arşivi üzerinden ele aldığı Karşiyaka Atatürk, Zübeyde Hanım ve Kadın Hakları Anıtı ile ilgili çalışması. Diğer çalışma ise, Hülya Koç'un incelemesini yaptığı, İzmir Alsancak'ta 1940 ile 1960 yılları arasında ortaya çıkmış olan Konut Yapı Kooperatifleri. Kent merkezinden çepere doğru bir yolculuğa çıktığımızda Bergama, inşa süreci yeni bitmiş Bergama Kültür Merkezi ile karşımıza çıkıyor. Ülkü İnceköse ve Yenel Akgün'ün yapı ile ilgili, mimarı Emre Arolat ile ve yine İnceköse'nin Bergama Belediye Başkanı Mehmet Gönenç ile yaptıkları söyleşiler, bir kamu yapısının ilişkide olduğu iki aktör gözünden okuyucuya aktarılmasını sağlıyor. İzmir'den Ege Bölgesi'nin bir diğer köşesine, Muğla'ya uzanıyoruz. "Selimiye Yerleşmesinde Turizm Eksenli Dönüşümün Kırsal Doku ve Mimari Yapıya Etkileri" konusunu Neriman Yörür, Deren Uysal ve Ayşegül Altınörs Çırak, beldede üç tip mekan üretimi üzerinden ele alıyorlar. Emrah Gökaltun ise, Datça Kızlan'da tarihi ve kültürel bir önem taşıyan yel değirmenlerini mimari özellikleri, çalışma prensipleri, aktif oldukları dönemdeki kullanım biçimleri ve güncel durumları üzerinden inceliyor.

Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle. İyi okumalar...

YAYIN KOMİTESİ

VESTİYER / CLOAKROOM

CITY AGENDA Chamber of Architects Izmir's Press Release about Alsancak Power Station

After the news about privatization decision of Alsancak Power Station, Chamber of Architects Izmir published a press release about it; containing an argument about the historical and architectural importance of the building and a critic of the decision.

CITY AGENDA "Claim Izmir Platform" was Established

"Claim Izmir Platform" was established to struggle together against the projects aiming for unearned income in Izmir.

CITY AGENDA Panel : "Izmir Claims its Power Station"

The panel called "Izmir Claims the Power Station" was organized under the roof of Izmir Center of Architecture to discuss about the privatization decision of Alsancak Power Station and the ways to defend it against the projects aiming for unearned income.

CITY AGENDA The Cancellation Decision of the Court for the Master and Implementation Plans of Ministry of Environment and Urban Planning in Doğanlar Village

The law suit on the master and implementation plans in Doğanlar Village of the Ministry of Environment and Urban Planning sued by the TMMOB Chamber of Architects was resulted in cancellation.

COMPETITION Uzundere Djemevi Socio-Cultural Center National Architectural Ideas Competition Projects

The awarded projects of Uzundere Djemevi Socio-Cultural Center Architectural Ideas Competition organized by Karabağlar Municipality are displayed in this section.

ARTICLE Another Ring on the Chain of Destruction and the "Atatürk, Her Mother and Women's Rights" Memorial in Karşıyaka

Elâ Güngören, Dr., MSGSÜ History of Architecture

The article is about the design process of "Atatürk, Her Mother and Women's Rights Memorial" which has been

built in 1972 and 73; which has been demolished recently and will be built again by the Karşıyaka Municipality.

The writer who is the daughter of one of the memorials designers, architect Erkal Güngören treats the design process of it upon the drawings of her father. The main perspective of the research includes the ideology and artistic dynamics of 70's. Güngören discusses the relation between architecture and art, treats the memorials as the representatives of ideologies and artistic perspectives of their times.

ARTICLE A Presentation of the Housing and the Housing Cooperatives Between the Years of 1940 and 1960

Hülya Koç, Prof. Dr., DEÜ Faculty of Architecture, Department of City and Regional Planning

The strategic support of Turkey Mortgage Credit Bank in 1940's gave rise to establishment of cooperatives all over the Turkey. The article focuses on the housing cooperatives on this period in Alsancak, İzmir. The cooperative-based buildings are presented within the scope of their physical features related to the social memory of the city.

ARTICLE The Impact of the Tourism-Based Transformation in Selimiye on Rural Texture and Architecture

Neriman Yörür, Assist. Prof., DEÜ Faculty of Architecture, Department of City and Regional Planning

Deren Uysal, M.Arch., Student, DEÜ, The Graduate School of Natural And Applied Sciences, Architectural Design PhD Program

Ayşegül Altınörs Çırak, Dr., DEÜ Faculty of Architecture, Department of City and Regional Planning

Selimiye Province located in Marmaris District is a place whose building density has been increasing since the beginning of 2000's, because of the rise of tourism in the region. Considering the aspects like the change of the inhabitants, architectural characteristic and texture; the authors discuss the features of architectural production in the region under three groups: Traditional Rural Production; Economic Architectural Production; Secondary Housing and Tourism Buildings.

ARTICLE A cultural heritage example that needs to be protected: Datça-Kızlan Windmills

Emrah Gökaltun, Assoc. Prof. Dr., Anadolu University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture

Datça Peninsula hosts the successful windmill examples of traditional stone architecture. Today, there are many windmills which were built before and after the "mübadele" (exchange). However, some of them are used for different purposes after repair and restorations, some others have the risk of collapse as a result of leave and disuse. In this paper, the architectural features, construction materials, current physical conditions and conservation problems of these windmills are discussed in general.

INTERVIEW "Upon Bergama Cultural Center" with Emre Arolat

Ülkü İnceköse, Doç. Dr., İYTE Faculty of Architecture, Department of Architecture

Yenal Akgün, Doç. Dr., Konak Municipality Urban Design Directorate

The interview is made with Emre Arolat, the architect of Bergama Cultural Center which has been completed recently and is one of the nominees of "The Plan Award 2017". Focusing on the design and implementation principles of the project, the conversation reaches out into the economic, politic and aesthetic dimensions of architecture. Emphasizing the Bergama Cultural Center as a public space, the architectural process and the relation between the building and different actors were discussed.

INTERVIEW Conversation with the Major of Bergama Mehmet Gönenç

Ülkü İnceköse, Doç. Dr., İYTE Faculty of Architecture, Department of Architecture

The interview with Mehmet Gönenç, the major of Bergama includes questions about the design and implementation processes of the "Bergama Cultural Center". The focal points were the reasons to realize such a project in Bergama; the decision about working with EA Architects; the communication between the municipality and architects on the process; reasons of the delay on the implementation process and the developed solution to this problem; the past of the project area; the traces the new building carries from the past; how the building can affect the daily life of Bergama and its inhabitants.

Yılın Önemli Mimarlık Ödülleri Sahiplerini Buldu

MİMARLIK VE TASARIM ÖDÜLLERİ GÜNÜMÜZDE, ALANDA NİTELİKLİ ÜRETİMİN DESTEKLENMESİ VE GÖRÜNÜR KILINMASI İLE İLİŞKİLENDİĞİ ÇALIŞMA ALANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMESİ BAKIMINDAN KAYDA DEĞER BİR ALAN AÇIYOR. BU SAYIMIZDA, 2017 YILI SONU VE 2018'İN İLK AYLARINDA AÇIKLANAN YARIŞMA VE ÖDÜLLERE YER VERİYORUZ.

Pritzker Mimarlık Ödülleri 2018

Mimarlık mesleğinin en üst seviyede onur ödülü olarak kabul edilen ve Chicago merkezli Hyatt Vakfı tarafından 1979 yılından beri verilen ödülün sahibi 2018 yılında Balkrishna Doshi oldu. Hint mimar, şehir plancısı ve eğitimci Doshi, Le Corbusier ve Louis Kahn ile çalışmış ve ödüle layık görülmesinin ardından yaptığı açıklamada bu prestijli ödülü Le Corbusier'e borçlu olduğunu belirtti.

Jürinin ödül ile ilgili açıklaması şöyle: "Derin bir sorumluluk hissi ve ülkesi ile insanlarına yüksek kaliteli özgün mimarlık aracılığıyla katkıda bulunmak arzusuyla; kamu projeleri ve hizmet binaları, eğitim ve kültür kurumlarının yanında özel konutların da aralarında olduğu projeler üretti. Doshi, binalarının bulunduğu yerlerin bağlamlarının ciddi bir şekilde farkındadır. Ürettiği çözümler sosyal, çevresel ve ekonomik boyutları hesaba katar; bu nedenle Doshi'nin mimarlığı sürdürülebilirlikle bütünüyle bağlantılıdır."

4. Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri

Antalya Kepez Belediyesi tarafından Mimarlar Odası Antalya Şubesi koordinatörlüğünde, 2015 yılından beri her yıl Y. Mimar Turgut Cansever anısına ulusal mimarlık ödülleri verilmektedir. Ödüllerin amacı ülkemizdeki mimarlık ve yapı sektöründeki faaliyetlerin ve nitelikli yapıların tanıtılması, özendirilmesi ve ödüllendirilmesi; mimarlığın ve uyumlu kentleşmeye katkısının kamuoyunun gündeminde bulundurulması; mimarlık ürünlerinin belgelendirilmesi, kullanıcıların ve yüklenicilerin bilinçlendirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Her yıl şubat ayı içinde, bir yıl proje ve bir yıl yapı dalında olmak üzere "Turgut Cansever Mimarlık Sergisi" düzenlenir ve Turgut Cansever'in ölüm günü olan 22 Şubat günü "Mimar Turgut Cansever Mimarlık Ödülleri" verilir.

4. Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri'nin sahipleri şöyledir: **Turgut Cansever Büyük Ödülü:** Mehmet Ali Ağa Konağı ve Konaklama Birimleri - Reşadiye, Datça Süreyya Saruhan, Ayşe Karademir

Ekip Üyeleri: Sevtap Karluvalı, Özlem Bayram

Başarı Ödülü: Lüleburgaz Yıldızları Kadın Akademisi, Lüleburgaz Orhan Ersan, Ferhat Hacılibeyoğlu, Deniz Dokgöz

Ekip Üyeleri: Gülcan Afacan, Bora Örgülü, Ahsen Düşgün

Başarı Ödülü: Lüleburgaz Şehirlerarası Otobüs Terminali, Lüleburgaz Tuna Han Koç, Sıddık Güvendi, Barış Demir, Oya Eskin Güvendi

Jüri Takdiri Ödülü: Argos in Cappadocia Otel Müze Salon ve Sütler, Nevşehir, Aslı Özbay

Ekip Üyeleri: Hakan Mahiroğlu, Ayşe İpek Aysu, Coline Gauthier, Sarp Turhan, Waleska Wegner, Ayşe Pınar Girgin

14. Batı Akdeniz Mimarlık Ödülleri

TMMOB Mimarlar Odası Antalya Şubesi'nin her yıl düzenlediği program kapsamında, şubenin coğrafi etkinlik alanından seçilen mimari projelere

“yapı”, “proje” ve “mesleğe katkı” kategorilerinde ödüller veriliyor. Batı Akdeniz Mimarlık Ödüllerinde amaç, mimarlık mesleğinin kamuoyunda tanıtılması, tartışılması ve belgelenmesini; mimari ve doğal mirasın önemi vurgulanarak mimarın sorumluluğunun gelişmesini ve mimarların teşvik edilmesini sağlamak.

2018 yılının Batı Akdeniz Mimarlık Ödüllerine layık görülen kişi ve projeler şöyle:

Mesleğe Katkı Dalı'nda:

Oktay EKİNCİ, Yüksek Mimar, Gazeteci, Yazar
Zekai GÖRGÜLÜ, Prof. Dr.

Proje Dalı'nda:

Arzu Yiğit, Özlem Şatır Taşçıoğlu, Dr. Catchy

Nail Atasoy, Mehmet Özbek İş Merkezi
Özcan Kırmızıoğlu, Hakkı Akdağ Villası
Zeynep Esengil, Kaş Halk Çarşısı
Şevket Altındal, AOSB Yönetim Binası

Yapı Dalı'nda:

Nail Atasoy, KA Port
Nail Atasoy, Baran Villa
Taylan Çimrin, GC Villa
Şevket Altındal, Garden Loft
Yavuz Canöz, Şevkiye Erdal, Düden Park Evleri

Archiprix Türkiye 2017

4

Archiprix Türkiye, Yapı Endüstri Merkezi ve Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı işbirliği ile çalışan kar amacı gütmeyen, bağımsız bir çalışma grubudur.

Archiprix Türkiye Grubu, her yıl başvuruda bulunan mimarlık öğrencileri bitirme projeleri arasından seçilenleri ödüllendirmektedir. Mimarlık uygulama alanı ile okullar arasında güçlendirici bir ortam hazırlamayı amaçlayan organizasyon, bunun yanında yarışma ile genç ve yetenekli mimarlara meslek icrası için ortam hazırlamayı ve öğretim kurumları arasında rekabeti ve eğitim kalitesini artırmayı da hedeflemektedir. Organizasyon kapsamında yarışmaya katılan ve kazanan projelerden oluşan

bir sergi düzenlenmekte ve bir kitap yayınlanmaktadır.

Archiprix 2017'ye layık görülen kişiler şöyle:

Birincilik Ödülü

Serdar Ayvaz, İstanbul Teknik Üniversitesi

İkincilik Ödülü

Tamar Gürciyan, İstanbul Teknik Üniversitesi

Üçüncülük Ödülü

Cem Ozan Çetintaş, İstanbul Teknik Üniversitesi

Mansiyon

Gönenç Kurpınar, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Mansiyon

Sezgi Göktepe, Bahçeşehir Üniversitesi

Mansiyon

Selen Özdoğan, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

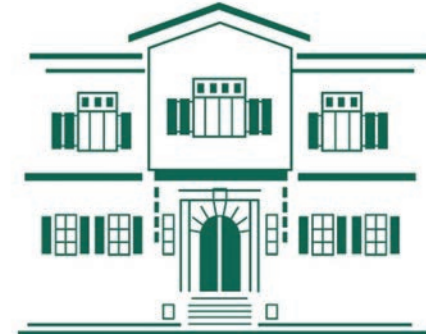
Jüri Teşvik Ödülleri:

Bilgehan Kayaalp, Bahçeşehir Üniversitesi

Atahan Sevdı, Kadir Has Üniversitesi

Buse Kama, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Koç Üniversitesi VEKAM Araştırma Ödülleri - 2018

Vekam

5

Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, gerçekleştirdiği projeler, bilimsel toplantı ve etkinlikler ile önemli bir akademik platform işlevi görmektedir. Ayrıca, Ankara ve çevresi ile ilgili kapsamlı uzmanlık kütüphanesi ve zengin arşiviyle araştırmacılara hizmet sunmaktadır. Ankara konusunda, dünya çapında bir başvuru kaynağı olmak VEKAM'ın öncelikli hedefleri arasında yer alırken, VEKAM Yayınları da her

geçen gün gelişen bir kaynak haline gelmektedir. VEKAM Araştırma Ödülleri 2015 yılından beri Ankara ve çevresini konu edinen Sosyal ve Beşeri Bilimler alanındaki bilimsel çalışmalara veriliyor ve seçilen çalışmalara araştırma bursu vererek destek oluyor.

2018 yılı araştırma ödülüne hak kazanan projeler şöyle:

Irmak Yavuz, “Ankara'nın Akarsu Çehresi: Akarsu Coğrafyası Bağlamında Bir Kentsel Oluşum Anlatısı”

Ceylin Arslan, “Somut Olmayan Kültürel Miras Kapsamında Geleneksel Tarım Aleti Düven: Ankara Örneği”

Seçkin Büyücek, Gizem Kulaksız, “Ankara'da Sosyal ve Gündelik Hayatın Mekanlarına Güvenevler Sakinleri Gözünden Etnografik Bir Bakış”

Ferah Burgul Adıgüzel, “Yazınsal Bellek Mekanı Olarak Ankara Edebiyat Müzelerinde Yaratıcı Drama Yoluyla Edebiyat Eğitimi”

Gül Şimşek, “Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'nün Kuruluşundan Günümüze Sosyo-Mekansal Bir Analizi

Leyla Alpagut, “Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü: Planlama ve Yapılar”

Nazlı Taraz, “Iconographic Representations of the Republic: I. And II. Assembly Buildings of Turkey as Memory Spaces”

5. Zeki Yurtbay Tasarım Ödülleri:

Yurtbay Sermik'in Yapı Endüstri Merkezi işbirliği ile her yıl düzenlediği yarışma, mimarlık, güzel sanatlar, görsel sanatlar ve görsel iletişim tasarımı, sanat ve tasarım, mühendislik fakültelerine bağlı mimarlık ve tasarım disiplinlerini kapsayan bölümlerin ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerine açık olarak düzenlenmektedir. Yarışmanın amacı, öğrencilerin sektörde özgün fikirlerini sunabilmeleri dir. Bu yılın yarışma teması “Düzenli Düzensizlik” olarak belirlenmiş ve kavram “düzensizmiş gibi görünürken büyük bir düzenin parçası olan öğelerin doğaya karışma yolculuğuna

16. Ulusal Mimarlık Ödülleri ve Sergisi ve Ödülleri Sahiplerini Buldu

vurgu yaparken, özgün ve üretilebilir tasarımları sektöre kazandırmayı hedefliyor. Doğada hiçbir şeyin tesadüf olmadığı, aksine büyük bir düzenin farklı ve tamamlayıcı unsurlardan oluştuğuna vurgu yapan kavram, her şeyin birbirine karışıp dönüşürken düzene hizmet ettiğine dair yeni bir dünyanın kapılarını aralıyor. Değişirken dönüşen, dönüşürken kendini yeniden tanımlayan bu dünya, sınırsız kavram ve fikirle içsel düzende bir doğaya karışma hikâyesine işaret ediyor.”

5. Yurtbay Tasarım Ödülleri'nin sahipleri şöyle:

Birincilik Ödülü

Kübra Yüksel, Haliç Üniversitesi

İkincilik Ödülü

Sarp Tanrıdağ, Nuraddin Kazimov, Seher Ulusoy, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi

Üçüncülük Ödülü

Mert Can Bakır, Marmara Üniversitesi

Mansiyon

Övgü Dogan, Marmara Üniversitesi,

Mansiyon

Varlık Yücel, İlke Yıldan, İstanbul Teknik Ü.

Mansiyon

Volkan Tekin, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

KAYNAKLAR

- 1 Pritzker Mimarlık Ödülü sahibi Balkrishna Doshi, Sangath'daki stüdyosunda fotoğraf: VSF, www.pritzkerprize.com
- 2 2018 "Turgut Cansever Büyük Ödülü" sahibi Mehmet Ali Ağa Konağı ve Konaklama Birimleri, S. Saruhan, A. Kandemir fotoğraf: www.saruhanmimarlik.com
- 3 14. Batı Akdeniz Mimarlık Ödülleri afişi
- 4 Archiprix Türkiye
- 5 Vehbi Koç VEKAM Araştırma Merkezi logosu
- 6 Zeki Yurtbay Tasarım Ödülleri afişi görsel kaynak: <https://www.yurtbay.com.tr/haberler>

1988 yılından beri her iki yılda bir TMMOB Mimarlar Odası tarafından Mimar Sinan anısına Ulusal Mimarlık Ödülleri verilmektedir. Ulusal Mimarlık Ödülleri, mimarlığı kültürel bir etkinlik olarak ele alır ve değerlendirme ölçütleri kapsamında seçkin olanın sıradan olandan ayrılabilceğinin vurgusunu yapmaktadır. Türkiye'de hem mimarların yaşam boyu mimari üretimleri hem de güncel olarak değerlendirilerek verilen ödüller, temelde iki kategoride ele alınmaktadır: Mimar Sinan Büyük Ödülü ve Başarı Ödülleri. Program, ödüllerin verilmesinin ardından gerçekleşen bir paneli, yıl boyu farklı şehirlerde görülebilen bir sergiyi ve bu bağlamda oluşturulan bir kitabın yayınlanmasını kapsamaktadır. Ödül programı ve sergi, Ulusal Mimarlık Ödülleri Kataloğu aracılığıyla uluslararası kamuoyunda da Türkiye çağdaş mimarlığının tanıtımında önemli bir yer sahibidir. 2018 yılı Ulusal Mimarlık Ödülleri'ne layık görülen çalışmalar şöyle:

Mimar Sinan Büyük Ödülü: Şevki PEKİN
Anma Programı (2018-2020): Nezh ELDEM

Mimarlığa Katkı Ödülü: Ali CENGİZKAN

Mimarlığa Katkı Ödülü: Sibel BOZDOĞAN

Mimarlığa Katkı Jüri Özel Ödülü: VEKAM - Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Yapı Dalı Ödülleri:

Diyarbakır Yenişehir Belediyesi ile Semra Uygur, Özcan Uygur Yapı Kredi Kültür Sanat Merkezi ile Mehmet Kütükçüoğlu, Ertuğ Uçar Teknopark İstanbul Yönetim Ve Ar-Ge Yapısı ile Nurbın Paker, Hüseyin Kahvecioğlu

Yapı / Çevre (Kamusal Alan Tasarımı) Dalı Ödülü:

Bostanlı Yaya Köprüsü & Gün Batımı Terası ile Evren Başbuğ, Hülya Arkon (İzmir Büyükşehir Belediyesi adına Etüd ve Projeler Daire Başkanı)

Yapı Koruma Dalı Ödülü:

Müze Salon ve Süitler ile Aslı Özbay

Proje Dalı Ödülleri:

Turgutreis Yaşam Merkezi ile Yakup Atıl Beçin

Samsun Arkeoloji Müzesi ile Alişan

Çırakoğlu, Ilgın Avcı

Fikir Sunumu Dalı Ödülleri:

Zenotopia ile Ömer Yeşildal Hatay Bölgesi Kentsel Tasarım ve Fikir Projesi ile Abdurrahman Çekim

Mimarlar Odası İzmir Şubesi Mimarlık Merkezi, 1-19 Ekim 2018 tarihlerinde Ulusal Mimarlık Sergisi'ne ev sahipliği yapacaktır.

KAYNAKLAR

- 1 Şevki Pekin kaynak: www.arkitera.com
- 2 Nezh Eldem kaynak: www.arkitera.com

Alsancak'taki Tarihi Elektrik Fabrikası Hakkında Mimarlar Odası İzmir Şubesi Basın Açıklaması

Mimarlar Odası İzmir Şubesi olarak, Alsancak'taki Tarihi Elektrik Fabrikası'nın özelleştirilme kararını basın yoluyla öğrenmiş bulunmaktayız. Şu an uzun süredir ihmal edildiği için yapısal ve mimari olarak son derece yıpranmış bir durumda olsa da söz konusu yapı tescilli bir tarihi eserdir. Mimari yönü bir yana, endüstri tarihi açısından da kentimizin önemli yapılarından biridir.

Kentler ancak tarihleriyle birlikte var olurlar. Kentimizin 8.000 yıllık aşan geçmişi bize bir yandan gurur verirken bir yandan da önemli sorumluluklar yüklemektedir. Kentimiz ve yakın çevresindeki tarihi eserlerimizi korumak, restore etmek ve karakterine, yapısına uygun işlevlerle kentin günlük hayatına katmak, yani yaşatmak en büyük sorumluluğumuzdur.

Kentsel mekanları, boşlukları ve yapıları insanların yaşam alanı olarak görmek yerine bu alanları maddi kaynak olarak görmek ne yazık ki bugün sağlıklı kentleşmeyi başaramayışımızın en büyük nedenlerinden biridir. Çağdaş dünyada kentsel mekan üzerinde belirleyici olan kamu otoriteleri, yeşil alan başta olmak üzere kamusal alanların ve sosyal-kültürel kentsel donatıların artırılması için çaba harcarken biz ne yazık ki zaten yetersiz olan donatılarımızı artırmak bir yana bunun için potansiyel taşıyan kamusal alanlarımızı da özelleştirerek kamunun elinden çıkmasına yol açmaktayız.

Özellikle kamunun elindeki alanların ve yapıların kamu yararına değerlendirilmesi yerine özelleştirme yoluyla yapılaşmaya açılması, hem kent tarihi açısından bu denli önemli bir yapının geleceğinin tehdit altına girmesi hem de kısa vadeli getiriler karşılığında kentin ve kentlilerin gereksinim duyduğu alanların elden

çıkarılması anlamına geleceğinden kabul edilebilir bir tercih değildir.

Bu bağlamda uzun zamandır ihmal edilerek harabe haline gelmesine göz yumulan, 1928 yılında Belçikalılar tarafından inşa edilen Alsancak Elektrik Fabrikası'nın özelleştirilmesini yanlış buluyor ve yetkilileri bu kararlarını gözden geçirmeye davet ediyoruz.

Söz konusu yapı Mimarlar Odası İzmir Şubesi'nin önerisi ve İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 08.01.1998 tarihli ve 7003 numaralı kararı ile "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescillenmiştir. Kurul bu kararında yapının özellikleri nedeni ile tarihi belge niteliği taşıdığını ve gelecek kuşaklara iletilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yapı, İzmir'in endüstrileşme tarihi için önemli bir köşe taşıdır. Santralin enerji üretmesine başlaması ile İzmir'de küçük sanayi hareketlenmiş, atlı tramvaylar yerini elektrikli tramvaylara bırakmıştır. Kentin en önemli semtleri ile ana caddeleri elektrikle aydınlatılmaya başlanmıştır. Santral 1944 yılında Belçika şirketi tarafından İzmir Belediyesi'ne devredilmiştir.

Daha sonra elektrik üretiminin devletin merkezi kurumlarına devri ile santralin de mülkiyeti bu kurumlara geçmiştir.

İnşa edildiği dönemin mimari ve endüstriyel özelliklerini yansıttığının yanı sıra genç Cumhuriyet'in kalkınma hamleleri arasında sayılabilecek olmasından dolayı yapının tarihi değeri de tartışılmazdır.

Dünya çapında, Alsancak Elektrik Fabrikası'na benzer durumda olan, işlevini kaybetmiş endüstri mirası niteliğindeki yapıların restore edilerek kamusal işlevlerle değerlendirildiği başarılı bir çok örnek vardır. Bunlardan birkaç tanesi sıralanacak olursa;

- Paris Dorsay Müzesi eski bir tren garıdır. Bugün mimari kimliği korunarak müze işlevi ile mimarlık literatürüne girmiş Paris'in en çok ziyaretçi çeken odaklarından biri haline gelmiştir.
- Londra'da Kings-Crown Ana Tren Garı'na komşu 3 gazometre benzer gerekçelerle korunmaktadır.

Ülkemizde de bu bağlamda bir çok başarılı örnek olmakla birlikte, bugün bir üniversite kampüsü içerisinde enerji müzesine dönüştürülmüş olan İstanbul'daki Silahtarağa Elektrik Santrali ve Ankara'da modern sanatlar müzesine dönüştürülen demiryolu cer depoları ilk akla gelenler arasındadır.

Kentimizden örneklere bakılacak olursa da, daha önce Mimarlar Odası İzmir Şubesi'nin ve Büyükşehir Belediyesi'nin çabaları ile benzer nitelikteki Havagazı Fabrikası ve F. Altay Otobüs Garajı'nın korunarak kent hayatına katılmasının ne denli doğru kararlar olduğu bugün açıkça görülmektedir.

Mimarlar Odası İzmir Şubesi olarak yapıyla ilgili daha önceden de çalışmalar yapılmış, 1998 yılında hazırlanan bir raporda yapının, sanayi müzesi, kent müzesi veya bilim ve teknoloji müzesi olarak değerlendirilmesi önerilmiştir. Ancak ne yazık ki aradan geçen 20 yılda hiç birşey yapılmadığı gibi kamunun elinden çıkarılarak özelleştirilmek istenmesini bugün kent belleğinin hiçe sayılması olarak görmekteyiz.

Biz, Mimarlar Odası İzmir Şubesi olarak bu alanın özelleştirilmeden kamunun elinde kalarak restore edilmesinin, kültür-sanat veya benzeri bir kamusal işlevle kente kazandırılmasının en doğru karar olduğunu vurguluyoruz.

Bu yönde Büyükşehir Belediyesi'nin geçmişte girişimleri olduğunu ancak mülkiyet sahibi kurumların ne yazık ki bu girişimlere olumlu yanıt vermediklerini bilmekteyiz.

Mimarlar Odası İzmir Şubesi olarak, Büyükşehir Belediyesi'nin alanın kamuda kalmasını ve yapının restore edilerek kentin günlük hayatına kamusal işlevlerle katılmasını amaçladığı her türlü adımı gücümüzün ve yetkimizin elverdiği ölçüde destekleyeceğimizi, her türlü bilgi alış-verişi ve ortak çalışmayı yapmaya hazır olduğumuzu ilan eder, kamuoyuna saygıyla duyururuz.

TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu
09.02.2018

İzmir'e Sahip Çık Platformu Kuruldu

İzmir'i hedef alan rant projelerine karşı mücadele etmek üzere yürütülen İzmir'e Sahip Çık çalışması, 39 kurumun katılımıyla İzmir'e Sahip Çık Platformu halini aldı. Platformun kuruluşu, İzmir

Mimarlık Merkezi'nde gerçekleştirilen basın toplantısıyla duyuruldu. Platform bileşeni kurumlardan temsilcilerin katıldığı basın toplantısında platform adına basına açıklamayı Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özlem Şenyol Kocaer yaptı. Şenyol Kocaer açıklamasında, son 15 yıl boyunca sürdürülebilir ekonomik bir model yerine ranta dayalı ekonomi politikaları uygulanması nedeniyle kentlerin, tarım alanlarının, kıyıların, ormanların, derelerin yapılaşmaya

açıldığını ve talan edildiğini, kamu arazilerinin sermayeye peşkeş çekildiğini belirterek, "Bunun sonucunda özellikle İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde uygulanan rant politikaları ve gerek merkezi gerek yerel idareler tarafından uygulanan yanlış kentleşme politikaları bu kentleri yaşanmaz hale getirmiştir. Yaşanan trafik sorunları, hava kirliliği, kişi başına düşen yeşil alan miktarının azalması, sel felaketleri, heyelanlar ve benzerleri bunun en net örnekleridir" dedi.

"İzmir Elektrik Fabrikası'na Sahip Çıkıyor" Paneli ve Forumu Gerçekleşti

4 Nisan 2018 Çarşamba günü Mimarlık Merkezi'nde, Mimarlar Odası İzmir Şubesi ve "İzmir'e Sahip Çık Platformu" işbirliğiyle "İzmir Elektrik Fabrikası'na Sahip Çıkıyor" paneli gerçekleştirildi. Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı H. İbrahim Alpaslan'ın yürütücülüğünde gerçekleşen panelde Mimar Hasan Topal, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesi Avni Gündüz ve Avukat Senih Özay konuşmacı olarak yer aldılar. Hasan Topal, İzmir Alsancak'taki Tarihi Elektrik Fabrikası'nın mimari

yönlerinden bahsederken, Avni Gündüz mekanı deneyimlemiş bir elektrik mühendisinin gözünden, Senih Özay ise fabrikanın özelleştirme kararını hukuki boyutlarıyla ele aldılar. Konuşmacıların kısa sunumlarının ardından panel, salondaki katılımcıların fikirlerini paylaştıkları bir foruma dönüştü. Katılımcılar, kentliler olarak, kentin hafızasında önemli bir yeri olan bu mekanın nasıl işlevlendirilmesini hayal ettiklerini, özelleştirmeye açılma kararı konusundaki fikirlerini ve bu fikirleri hangi yollarla ifade edebileceklerini tartıştılar.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Doğanlar Köyü Nazım ve Uygulama Planlarının İptali İçin Açılan Davadan İptal Kararı Çıktı

TMMOB Mimarlar Odasının davacı, TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi'nin müdahil olduğu; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ise Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın müdahilliğinde davalı olduğu; İzmir, Bornova Doğanlar Köyü'nün nazım ve uygulama imar planlarına ve plan açıklama raporunun

iptaline ilişkin dava sonuçlanmıştır. Dava kapsamında; "Doğanlar Köyü 143 parselde, toplu işyerleri, ibadet alanı, belediye hizmet alanı, akaryakıt ve LPG servis istasyonu alanı ve park kullanımları getiren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 24.03.2016 tarihinde onaylanan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ile 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve plan açıklama raporunun; kamu kullanımından çıkarılarak özel şahsa konu edilmesinin önerildiği, yeşil alan miktarının düşürüldüğü, sosyal ve teknik donatı dengesinin bozulduğu, genel otopark alanı ayrılmadığı, kamu yararına, planlama esasları ve şehircilik

ilkelerine aykırı olduğu iddia edilerek iptali" istenmiştir. T.C. İzmir 4. İdare Mahkemesi tarafından, 14.03.2018 tarihinde görülen davada, dava konusu plan kararlarının "yeşil alan miktarının azaltılmasının imar planı bütünlüğünü bozucu nitelikte olması" ve "1/1000 ölçekli uygulama imar planı kararlarında 'belediye hizmet alanı' kullanım kararına ilişkin herhangi bir açıklama bulunmadığı" ortaya konulmuştur. Bu nedenlerle, imar planının "şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve imar mevzuatına aykırı olduğu sonucuna varılmış" ve "dava konusu işlemin iptaline" karar verilmiştir.